

Рябуха Тетяна¹, Насалевич Тамара²

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
riabukha_tetiana@mdpu.org.ua
nasalevich@ukr.net

¹<https://orcid.org/0000-0001-7081-6302>

²<https://orcid.org/0000-0002-7768-0310>

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

***Summary.** This article discusses the experience of organizing distance learning of the English language for the University undergraduate students, as well as describes such tools for organizing online learning as Google Classroom, Google Documents, Google Forms, Google Drive, Skype, Zoom, Miro, Padlet, Class Marker. Special attention is paid to the organization of the process of self-study in the conditions of distance learning.*

***Keywords:** distance learning, online resources, platforms, video conference, websites*

У середині березня 2020 року відбулася унікальна подія – всі вищі навчальні заклади України перейшли на дистанційне навчання у зв'язку з пандемією вірусу COVID 19. Викладачі та студенти в основному виявилися не готові до роботи в нових умовах: студенти були змушені виконувати величезну кількість письмових робіт з різних предметів, а викладачі – проводити весь робочий час за їх перевіркою. Очевидно, що такий формат роботи виснажливий для всіх учасників освітнього процесу, а також непродуктивний, оскільки відсутня комунікація, живе спілкування. В результаті викладачам довелося в стислі терміни не тільки набути нові для них знання, вміння, навички та компетентності в області дистанційного навчання, вивчити існуючі Інтернет-ресурси і платформи, освоїти програми для проведення відеоконференцій, але й пояснити студентам, як буде організована подальша робота, і відповісти на всі запитання, пов'язані з використанням платформ, сайтів, мобільних додатків тощо.

Багато інструментів, апробовані під час вимушеного переходу на дистанційне навчання, продовжують успішно використовуватися в навчальному процесі [1; 2].

Безкоштовний сервіс Google Classroom дозволяє створювати віртуальні класи. Перевага платформи полягає в тому, що це майданчик для розміщення

найрізноманітнішого контенту: завдань, тестів, відео, аудіо, текстових матеріалів, новин, оголошень, коментарів і оцінок. Повідомлення про будь-які дії на сервісі приходять і студентам, і викладачам на електронну пошту, тому пропустити важливі новини практично неможливо. Сервіс дозволяє студентам виконувати письмові роботи в Google Documents, і у викладача є можливість редагувати роботу студента, відзначати або виправляти помилки і залишати коментарі. Потім відповідно до прописаних критеріїв виставляється оцінка. Далі викладач відстежує статистику: хто здав роботу вчасно, а хто пропустив термін здачі. Ще одна відмінна риса цієї платформи полягає в тому, що можна відправляти завдання і матеріали відразу всім студентам або вибірково, що дозволяє реалізувати принцип індивідуалізації навчання. Для цього, створюючи завдання, необхідно поставити галочку навпроти прізвища студента, для якого призначається це завдання. Інші сервіси від Google – Google Forms, Google Drive – також інтегровані в Google Classroom, а терміни здачі робіт синхронізуються з Google Calendar.

Безсумнівно, процес навчання англійської мови неможливий без практики говоріння. Для цього на допомогу приходять програми для організації відеоконференцій Skype і Zoom. Однак Zoom має ряд істотних переваг перед Skype. По-перше, виникає менше проблем зі зв'язком, зображення більш чітке. По-друге, під час групового заняття можна писати повідомлення в чат окремим студентам. Це зручно, коли потрібно повідомити студенту про його помилки. По-третє, незважаючи на те, що обидві програми надають можливість демонструвати свій екран комп'ютера, Zoom дає вибір, яку частину екрану вивести на загальний огляд – тільки один вебсайт, презентацію або документ Microsoft Word, в той час як Skype транслює весь екран цілком. Остання відмінність має вирішальне значення при виборі між двома програмами – Zoom дозволяє розділяти студентів на пари і міні-групи, таким чином, вони опиняються в окремому сесійному залі, не бачать і не чують інших учасників. Організатор конференції (викладач) може переміщатися між залами і слухати

відповіді студентів. Дивним відкриттям став той факт, що спілкування в парах і групах в Zoom виявилось набагато комфортнішим, ніж робота в такому ж режимі в класі, тому що в аудиторії завжди присутній фоновий шум, і студентам буває складно сконцентруватися. Єдиний недолік платформи Zoom полягає в тому, що безкоштовна версія дозволяє проводити конференції тільки по 40 хвилин, для більш тривалих дзвінків потрібно мати передплату.

Обов'язковим атрибутом будь-якого уроку є дошка та крейда. Можливості онлайн-дошки Migo набагато перевершують звичайну дошку в класі. По-перше, можна відкрити доступ всім (або деяким) студентам, щоб кілька осіб одночасно (або по черзі) могли писати, малювати, приклеювати фото, стікери, малюнки, аудіо, відео без обмежень. Така дошка стала справжньою знахідкою для занять з практичної фонетики англійської мови, під час якого студенти писали транскрипції, могли виправляти і доповнювати один одного. Від кожного учасника освітнього процесу потрібна лише реєстрація, сервіс доступний безкоштовно.

Під час дистанційного навчання велика увага приділяється самостійній роботі студентів, і перед викладачами стоїть завдання організувати її так, щоб не довелося перевіряти величезну кількість однотипних робіт кожен день. Також бажано, щоб система сама перевіряла відповіді, рахувала кількість правильних і відображала статистику. При цьому зручно, якщо видно список студентів, кількість спроб проходження тесту і відсоток правильних відповідей. Всім цим вимогам відповідає ресурс Class Marker. У ньому можна створити групу, запросити туди студентів, яким також буде потрібна реєстрація, створити тести (доступні варіанти – множинний вибір, з'єднати частини, відкрита відповідь, есе). Є можливість редагувати налаштування, давати студентам можливість проходити тести необмежену кількість разів або всього один або два. Дуже потрібною функцією є відкриття доступу до тесту на певний період часу, що позбавляє студента можливості списати на підсумковому тесті з теми, яка вивчається.

Для організації самостійної роботи студентів також підходить сервіс Padlet. Зовні він схожий на дошку, на яку можна кріпити матеріали – текст, фото, відео, аудіо. Відмінність Padlet від Miro в тому, що Miro – це робоча дошка, а Padlet виглядає як справжній барвистий освітній ресурс: можна вибрати фон, оформлення, розташування елементів. Для студентів, які звикли до чорно-білих карток і роздруківок, яскравий і красивий робочий аркуш підвищує мотивацію до вивчення англійської мови. Одним з варіантів організації самостійної роботи в Padlet може бути розміщення там завдань і відповідей до них для самоконтролю, аудіо або відеоролика і питань до них. Письмові відповіді на питання студент оформляє в Google Documents і прикріплює в Google Classroom. Прекрасною особливістю більшості перерахованих сервісів є те, що вони інтегруються в Google Classroom, що економить час і полегшує завдання як студентам, так і викладачам.

Ми перерахували тільки деякі найбільш доступні сервіси і платформи для організації дистанційного навчання англійської мови. Всі ресурси можуть бути адаптовані під будь-які потреби і цілі, вони будуть корисні і шкільним вчителям, і викладачам вузів. Однак, варто відзначити, що ніякі найсучасніші технічні розробки не замінять живого спілкування на занятті, тому рекомендується чергувати роботу на перерахованих вище платформах з практикою говоріння в різних програмах для відеозв'язку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Харченко Т. І., Гостіщева Н. О. Он-лайн ресурси як інструменти реалізації технології змішаного навчання у викладанні англійської мови. *Herald pedagogiki. Nauka i Praktyka*. 2020. Issue 61 (11). С. 11–14.
2. Gurova T., Riabukha T., Zinenko N., Gostishcheva N. Mobile Learning in Developing Phonetic Competence of Future Interpreters. *Advanced Education*. 2020. Issue 14. P. 66–74.